

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2019-01-21

Nr. 4R-81-(117)

DĖL KLASIFIKATORIŲ KATEGORIJŲ TIKSLINIMO

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), kaip teismus ir teismų savivaldos institucijas aptarnaujanti institucija, parengė Teisėjų tarybos 2016 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 13P-56-(7.1.2) „Dėl baudžiamųjų ir civilinių bylų kategorijų bei teismo procesinių sprendimų baudžiamosiose ir civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“ patvirtintų civilinių ir baudžiamųjų bylų klasifikatorių bei teismų procesinių sprendimų civilinėse ir baudžiamosiose bylose kategorijų klasifikatorių, Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) „Dėl administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų bei teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“ patvirtintų administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų klasifikatorių bei teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių (toliau kartu – klasifikatoriai) pakeitimo projektus.

Projektai parengti įvertinus iš Vilniaus apygardos teismo gautus pasiūlymus dėl Civilinių bylų kategorijų klasifikatoriaus papildymo bei vykdant Teisėjų tarybos Teismų administravimo ir Informacinių technologijų komitetų pavedimą. Administracija siekdama kompleksiskai peržiūrėti klasifikatorius, kreipėsi į Lietuvos Respublikos teismus su prašymu pateikti informaciją apie poreikį ir būtinybę tikslinti klasifikatorius.

Įvertinusi teismų siūlymus, poreikį ir jų techninio įgyvendinimo galimybes, Administracija Teisėjų tarybos Teismų administravimo ir Informacinių technologijų komitetams pateikė siūlymų apibendrinimą ir vertinimą. Papildomai gauti ir įvertinti Kauno apygardos teismo siūlymai, susiję su poreikiu atnaujinti klasifikatorius dėl pasikeitimų teisiniame reguliavime – nuo 2019 m. sausio 1 d. Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas (toliau – BK) papildytas 39² straipsniu, Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodeksas (toliau – ANK) papildytas 21¹, 49¹, 98¹, 555¹ straipsniais. Administracija, sutikdama, kad siūlymai yra tikslingi, atitinkamai siūlo tikslinti ir papildyti Teismų procesinių sprendimų baudžiamosiose bylose kategorijų klasifikatorius ir Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatorius šiuos straipsnius atitinkančiomis kategorijomis. Taip pat, atsižvelgiant į Kauno apygardos teismo pateiktus pastebėjimus, siūloma papildyti Teismų procesinių sprendimų baudžiamosiose bylose kategorijų klasifikatorių kategorijomis „Dėl bausmės vykdymo atidėjimo panaikinimo pagal Probacijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nurodytą teikimą (BPK 358 straipsnis)“, „Dėl bausmės vykdymo atidėjimo sąlygų pakeitimo“ ir „Dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos panaikinimo pagal Probacijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nurodytą teikimą (BPK 360 straipsnio 7 dalis)“. Taip pat, siūloma patikslinti 1.5.2 ir 16.9.8 kategorijas Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriuje, atsižvelgiant, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. buvo pakeisti ANK 33 ir 424 straipsnių pavadinimai. Kartu pastebėtina, kad Baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatoriaus tikslinimas tikslingas tik Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso specialiosios dalies pakeitimų kontekste, todėl manytina, kad siūlymas papildyti Baudžiamųjų bylų kategorijų

LIETUVOS
TEISMAI

klasifikatorių BK 39² straipsnį atitinkančia kategorija („Pranešėjo atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės“) nėra tikslingas.

Administracija papildomai pastebi, kad klasifikatorius siūloma tikslinti ir papildyti atsižvelgiant į Teisėjų tarybai pateiktus svarstyti pakeitimus, kuriais siūloma tam tikrus klausimus juridinių asmenų bankroto bylose (dėl ginčijamo finansinio reikalavimo patvirtinimo, dėl kreditorių susirinkimo nutarimo, dėl tyčinio bankroto) išskirti į atskiras bylas, kurios Lietuvos teismų informacinėje sistemoje (toliau – LITEKO) registruojamos sukuriant naują bylos kortelę ir kurias su pagrindine bankroto byla vienija bendras teismo proceso numeris. Kiti klausimai bylų registravimo LITEKO tvarkos kontekste, taip pat buvo įvertinti atsižvelgiant į klasifikatorių nuoseklumo ir stabilumo poreikį.

Administracija, siekdama, kad klasifikatoriai būtų kuo stabilesni ir nuoseklūs, kiekvienu atveju įvertino siūlyto klasifikatoriaus papildymo ar tikslinimo priežastis ir tokio keitimo pasekmes, rizikas. Atkreiptinas dėmesys į pagrindinius principus, kuriais vadovaujantis buvo atlikti teikiami klasifikatorių patikslinimai:

1. Klasifikatoriai nėra išdėstomi nauja redakcija, o yra siūlomas jų pakeitimas atsižvelgiant į siūlomų pakeitimų apimtį ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatas. Siūloma, kad pakeitimai įsigaliotų nuo 2019 m. vasario 1 d.

2. Tikslinant klasifikatorius pagal teisės aktų pakeitimus buvo kreipiamas dėmesys į teisės normos turinio pasikeitimo apimtį – jei teisės normos pasikeitimas pernelyg keičia pačios kategorijos turinį, tuomet į klasifikatorių įtraukiama nauja kategorija, o senoji yra paliekama neaktyvi. Kitais atvejais yra tikslinamas kategorijos pavadinimas. Šiais atvejais dėl aiškumo šalia kategorijų yra nurodomas jų galiojimo terminas.

3. Tam tikrais atvejais naujos kategorijos nustatytos po kategorija „Kitos bylos <...>“. Toks sprendinys (nors jis ir neįprastas) pasirinktas tikslingai, siekiant sukelti mažiau nepageidaujamų pasekmių ir išlaikyti tęstinumą. Administracija paaiškina, kad klasifikatoriaus tikslinimas keičiant klasifikatoriaus kategorijas vietomis, „tėvinės“ kategorijos apimtyje įterpiant naujas / smulkesnes kategorijas ir dėl to pernumeruojant kategorijas (esamoms suteikiant naujus numerius) turėtų nepageidaujamų pasekmių bylų apskaitai ir teismų praktikos paieškos procesui, nes klasifikatoriaus kategorijos netektų bendro vienijančio numerio, pagal kurį galima rasti atitinkamos kategorijos bylas (užregistruotas tiek prieš pakeitimus, tiek po jų). Taip pat pastebėtina, kad kategorijas priskiriantys asmenys jau turi susiformavusius įgūdžius įsiminti atitinkamų kategorijų numerius, taigi, manytina, kad kategorijų pernumeravimas didintų atsitiktinių klaidų tikimybę bei reikštų papildomą administracinę naštą šiems darbuotojams.

Siūlomi pakeitimai, manytina, reikšmingi kintančio teisinio reguliavimo kontekste, aktualūs išsamesniam ir patogesniam statistinių duomenų rinkimui, apibendrinimui ir teikimui suinteresuotiems asmenims, struktūrizuotam duomenų saugojimui LITEKO, taip pat, teismų praktikos paieškos palengvinimui siekiant formuoti vienodą teismų praktiką.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Administracija Teisėjų tarybai teikia aukščiau minėtų Teisėjų tarybos nutarimų pakeitimo projektus ir prašo šių teisės aktų priėmimo klausimą svarstyti artimiausiame Teisėjų tarybos posėdyje.

PRIDEDAMA:

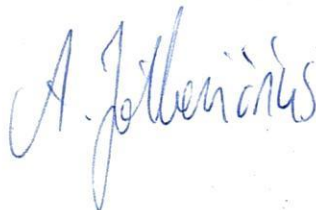
1. 2016 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 13P-56-(7.1.2) „Dėl baudžiamųjų ir civilinių bylų kategorijų bei teismo procesinių sprendimų baudžiamosiose ir civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“ patvirtintų civilinių ir baudžiamųjų bylų klasifikatorių bei teismų procesinių sprendimų civilinėse ir baudžiamosiose bylose kategorijų klasifikatorių pakeitimo projektas, 4 lapai.

2. Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) „Dėl administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų bei teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“ patvirtintų administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų klasifikatorių bei

teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių pakeitimo projektas, 2 lapai.

3. Administracijos klasifikatorių tikslinimo poreikio apibendrinimas, 15 lapų.

Direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis direktoriaus funkcijas

Antanas Jatkevičius

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2016 M. BALANDŽIO 29 D. NUTARIMO
NR. 13P-56-(7.1.2) „DĖL BAUDŽIAMŲJŲ IR CIVILINIŲ BYLŲ
KATEGORIJŲ BEI TEISMO PROCESINIŲ SPRENDIMŲ
BAUDŽIAMOSIOSE IR CIVILINĖSE BYLOSE KATEGORIJŲ
KLASIFIKATORIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

201 m.

d. Nr. 13P- (7.1.2)
Vilnius

Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Pakeisti Civilinių bylų kategorijų klasifikatorių, patvirtintą Teisėjų tarybos 2016 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 13P-56-(7.1.2) „Dėl baudžiamųjų ir civilinių bylų kategorijų bei teismo procesinių sprendimų baudžiamosiose ir civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“:

1.1. Papildyti 7 kategoriją 7.10, 7.11 ir 7.12 kategorijomis:

„7.10. Bylos dėl kreditorių susirinkimo nutarimų juridinio asmens bankroto bylos procese“

7.11. Prašymas dėl ginčijamo finansinio reikalavimo patvirtinimo

7.12. Bylos dėl bankroto pripažinimo tyčiniu juridinio asmens bankroto bylos procese“.

1.2. Papildyti 12.15.1 kategoriją 12.15.1.1, 12.15.1.2, 12.15.1.3, 12.15.1.4, 12.15.1.5, 12.15.1.6 kategorijomis:

„12.15.1.1. Bylos dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti ir (ar) priverstinai gydyti, skirti būtinąjį hospitalizavimą ir (ar) būtinąjį izoliavimą

12.15.1.2. Bylos dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti ir (ar) priverstinai gydyti, skirti būtinąjį hospitalizavimą ir (ar) būtinąjį izoliavimą pratęsimo

12.15.1.3. Bylos dėl teismo leidimų paimiti vaiką iš vaiko tėvų ar kitų atstovų pagal įstatymą

12.15.1.4. Bylos dėl teismo leidimų nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, sandoriams sudaryti, jeigu sutuoktiniai (pareiškėjai) turi nepilnamečių vaikų

12.15.1.5. Bylos dėl teismo leidimų išduodamų globėjui (rūpintojui) sudaryti nekilnojamojo daikto, priklausančio globotiniui (rūpintiniui), sandorius

12.15.1.6. Kitos bylos dėl teismo leidimų“.

1.3. Buvusią 13.10 kategoriją („Bylos su tarptautiniu elementu, susijusios su santuoka“) laikyti 13.11 kategorija.

1.4. Buvusią 13.11 kategoriją („Kitos šeimos teisinių santykių bylos su tarptautiniu elementu“) laikyti 13.12 kategorija.

1.5. Buvusią 13.12 kategoriją („Kitos bylos su tarptautiniu elementu“) laikyti 13.10 kategorija.

2. Pakeisti Teismų procesinių sprendimų civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių, patvirtintą Teisėjų tarybos 2016 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 13P-56-(7.1.2) „Dėl baudžiamųjų ir civilinių bylų kategorijų bei teismo procesinių sprendimų baudžiamosiose ir civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“:

2.1. Papildyti 3.1.17 kategoriją 3.1.17.1, 3.1.17.2, 3.1.17.3 kategorijomis:

„3.1.17.1. Teisminės mediacijos taikymas

3.1.17.2. Teisminės mediacijos procese sudaroma taikos sutartis

3.1.17.3 Kiti su taikinimu ir taikos sutartimi civiliniame procese susiję klausimai“.

2.2. Papildyti 3.1.18.1 kategoriją 3.1.18.1.3 kategorija:

„3.1.18.1.3. Laikinosios apsaugos priemonės taikomos vykdymo procese.“

2.3. Papildyti 3.4.3 kategoriją 3.4.3.12, 3.4.3.13, 3.4.3.14 kategorijomis:

„3.4.3.12. Administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimas

3.4.3.13. Vadovo teisės eiti viešojo ir (ar) privataus juridinio asmens vadovo pareigas ar būti kolegialaus valdymo organo nariu apribojimas

3.4.3.14. Įmonės pabaiga“.

2.4. Papildyti 3.6 kategoriją 3.6.9 kategorija ir 3.6.9.1, 3.6.9.2, 3.6.9.3 kategorijomis:

„3.6.9. Užsienio teisės taikymas

3.6.9.1. Užsienio teisės taikymas civilinėse arba komercinėse bylose

3.6.9.2. Užsienio teisės taikymas santuokos ir tėvų pareigų bylose

3.6.9.3. Užsienio teisės taikymas tarptautinio bankroto bylose“

3. Pakeisti Baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatorių, patvirtintą Teisėjų tarybos 2016 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 13P-56-(7.1.2) „Dėl baudžiamųjų ir civilinių bylų kategorijų bei teismo procesinių sprendimų baudžiamosiose ir civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“:

3.1. Pakeisti 13.1 kategorijos pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„13.1. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimas (BK 176 str.) (Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.)“.

3.2. Pakeisti 13.1.1 kategorijos pavadinimą ir jį išdėstyti taip:

„Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimas (BK 176 str. 1 d.) (Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.)“.

3.3. 13.1.2 kategoriją nuo 2019 m. vasario 1 d. padaryti neaktyvią ir išdėstyti taip:

„13.1.2. Kvalifikuotas darbų saugos ir sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas (BK 176 str. 2 d.) (Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.)“.

3.4. Papildyti 13.1. kategoriją 13.1.3. kategorija:

„13.1.3. Darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas dėl neatsargumo (BK 176 str. 2 d.) (Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.)“.

3.5. Papildyti 14.5 kategoriją 14.5.4. kategorija:

„14.5.4. Manipuliavimas sporto varžybomis (BK 182¹ str.)“.

3.6. 18.8.1. kategoriją nuo 2019 m. vasario 1 d. padaryti neaktyvią ir išdėstyti taip:

„18.8.1. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas (BK 220 str. 1 d.) (Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.)“.

3.7. 18.8.2. kategoriją nuo 2019 m. vasario 1 d. padaryti neaktyvią ir išdėstyti taip:

„18.8.2. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas siekiant išvengti mokesčių, kurių suma neviršijo 10 MGL (BK 220 str. 2 d.) (Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.)“.

3.8. Papildyti 18.8 kategoriją 18.8.3 kategorija:

„18.8.3. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių, kurių suma viršija 100 MGL (BK 220 str. 1 d.) (Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.)“.

3.9. Papildyti 18.8 kategoriją 18.8.4 kategorija:

„18.8.4. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių, kurių suma viršija 750 MGL arba dalyvaujant organizuotoje grupėje (BK 220 str. 2 d.) (Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.)“.

3.10. Pakeisti 21.8 kategoriją ir ją išdėstyti taip:

„21.8. Teroristų rengimas ir mokymasis teroristiniais tikslais (BK 250⁵ str.) (Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.)“.

4. Pakeisti Teismų procesinių sprendimų baudžiamosiose bylose kategorijų klasifikatorių, patvirtintą Teisėjų tarybos 2016 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 13P-56-(7.1.2) „Dėl baudžiamųjų ir civilinių bylų kategorijų bei teismo procesinių sprendimų baudžiamosiose ir civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“:

4.1. Papildyti 1.1.6 kategoriją 1.1.6.8 kategorija:

„1.1.6.8. Pranešėjo atleidimas nuo baudžiamosios atsakomybės (BK 39² str.)“.

4.2. Pakeisti 1.1.11.1 kategoriją ir ją išdėstyti taip:

„1.1.11.1. Nepilnamečių atsakomybę reglamentuojančių normų taikymas asmeniui nuo 18 iki 21 metų (BK 81 str. 2 d.)“.

4.3. Pakeisti 1.2.13.1 kategorijos pavadinimą ir išdėstyti taip:

„1.2.13.1. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimas (BK 176 str.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)“.

4.4. Pakeisti 1.2.13.1.1 kategoriją ir ją išdėstyti taip:

„Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimas (BK 176 str. 1 d.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)“.

4.5. 1.2.13.2 kategoriją nuo 2019 m. vasario 1 d. padaryti neaktyvią ir išdėstyti taip:

„1.2.13.1.2. Kvalifikuotas darbų saugos ir sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas (BK 176 str. 2 d.) (*Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.*)“.

4.6. Papildyti 1.2.13.1 kategoriją 1.2.13.1.3 kategorija:

„1.2.13.1.3. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimas dėl neatsargumo (BK 176 str. 2 d.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)“.

4.7. Papildyti 1.2.14.5 kategoriją 1.2.14.5.4 kategorija:

„1.2.14.5.4. Manipuliavimas sporto varžybomis (BK 182¹ str.)“

4.8. 1.2.18.8.1 kategoriją nuo 2019 m. vasario 1 d. padaryti neaktyvią ir išdėstyti taip:

„1.2.18.8.1. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas (BK 220 str. 1 d.) (*Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.*)“

4.9. 1.2.18.8.2 kategoriją nuo 2019 m. vasario 1 d. padaryti neaktyvią ir išdėstyti taip:

1.2.18.8.2. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas siekiant išvengti mokesčių, kurių suma neviršijo 10 MGL (BK 220 str. 2 d.) (*Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.*)“.

4.10. Papildyti 1.2.18.8 kategoriją 1.2.18.8.3 ir 1.2.18.8.4 kategorijomis:

„1.2.18.8.3. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių, kurių suma viršija 100 MGL (BK 220 str. 1 d.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)“

1.2.18.8.4. Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių, kurių suma viršija 750 MGL arba dalyvaujant organizuotoje grupėje (BK 220 str. 2 d.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)“.

4.11. Pakeisti 1.2.21.8 kategoriją ir ją išdėstyti taip:

„1.2.21.8. Teroristų rengimas ir mokymasis teroristiniais tikslais (BK 250⁵ str.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)“

4.12. Pakeisti 2.1.3 kategoriją ir ją išdėstyti taip:

„2.1.3. Aplinkybės, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas

2.1.3.1. Jeigu nepadaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių (BPK 3 str. 1 d. 1 p.)

2.1.3.2. Jeigu suėjo apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminas (BPK 3 str. 1 d. 2 p.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)

2.1.3.3. Nusikalstamą veiką padaręs asmuo nėra sukakęs amžiaus, nuo kurio atsakoma pagal baudžiamuosius įstatymus (BPK 3 str. 1 d. 3 p.)

2.1.3.4. Padariusiam BPK 407 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką kaltinamajam ir nukentėjusiajam susitaikius (BPK 3 str. 1 d. 5 p.) (*Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.*)

2.1.3.5. Nesant nukentėjusiojo skundo ar jo teisėto atstovo pareiškimo arba prokuroro reikalavimo pradėti procesą, kai procesas gali būti pradėtas tik pagal šiuos dokumentus (BPK 3 str. 1 d. 4 p.)

2.1.3.6. Įtariamajam, kaltinamajam ar nuteistajam mirus, išskyrus, kai byla reikalinga mirusiajam reabilituoti arba kitų asmenų bylai atnaujinti dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių (BPK 3 str. 1 d. 5 p.)

2.1.3.7. Kai asmeniui yra įsiteisėjęs nuosprendis dėl to paties kaltinimo arba teismo nutartis ar prokuroro nutarimas nutraukti procesą tuo pačiu pagrindu (BPK 3 str. 1 d. 6 p.)

2.1.3.8. Kai egzistuoja Baudžiamojo kodekso V skyriuje numatyta atsakomybė šalinanti aplinkybė (BPK 3 str. 1 d. 7 p.)

2.1.3.9. Kitos aplinkybės, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas“.

4.13. 2.1.4.9 kategoriją nuo 2019 m. vasario 1 d. padaryti neaktyvią ir išdėstyti taip:

„2.1.4.9. Privatus kaltintojas ir jo teisės bei pareigos (BPK 34 str. ir kt. str.) *(Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.)*“.

4.14. Papildyti 2.5.12 kategoriją 2.5.12.1 ir 2.5.12.2 kategorijomis:

„2.5.12.1. Dėl bausmės vykdymo atidėjimo panaikinimo pagal Probacijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nurodytą teikimą (BPK 358 str. 2 d.)

2.5.12.2. Dėl bausmės vykdymo atidėjimo sąlygų pakeitimo“.

4.15. Papildyti 2.5.14 kategoriją 2.5.14.1, 2.5.14.2, 2.5.14.3 kategorijomis:

„2.5.14.1. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos tvirtinimas (BPK 360 str.)

2.5.14.2. Skundo dėl Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo nagrinėjimas (BPK 360 str.)

2.5.14.3. Dėl lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos panaikinimo pagal Probacijos įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nurodytą teikimą (BPK 360 straipsnio 8 dalis)“.

4.16. 2.11 kategoriją nuo 2019 m. vasario 1 d. padaryti neaktyvią ir išdėstyti taip:

2.11. Privataus kaltinimo bylų procesas (BPK XXX skyrius) *(Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.)*“.

4.16. Papildyti 2.1.15.3.3 kategoriją 2.1.15.3.3.4 kategorija:

„2.1.15.3.3.4. Teisės į civilinio ieškinio patenkinimą pripažinimas (BPK 115 str. 2 d.)“.

Pirmininkas

Sekretorius

TEISĖJŲ TARYBA

NUTARIMAS

**DĖL TEISĖJŲ TARYBOS 2016 M. RUGSĖJO 30 D. NUTARIMO
NR. 13P-102-(7.1.2) „DĖL ADMINISTRACINIŲ IR
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ BYLŲ KATEGORIJŲ BEI
TEISMŲ PROCESINIŲ SPRENDIMŲ ADMINISTRACINĖSE IR
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ BYLOSE KATEGORIJŲ
KLASIFIKATORIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

201 m.

d. Nr. 13P- (7.1.2)
Vilnius

Teisėjų taryba n u t a r i a:

1. Pakeisti Administracinių bylų kategorijų klasifikatorių, patvirtintą Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) „Dėl administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų bei teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“:

1.1. Papildyti 9 kategoriją 9.1 ir 9.2 kategorijomis:

„9.1. Bylos dėl prašymų dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolos išieškojimo

9.2. Kiti klausimai kylantys iš mokestinių teisinių santykių“.

1.2. Papildyti 34 kategoriją 34.1 ir 34.2 kategorijomis:

„34.1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimas

34.2. Kiti su bausmių vykdymu ir suėmimo sąlygomis susiję klausimai“.

2. Pakeisti Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatorių, patvirtintą Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) „Dėl administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų bei teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“:

2.1. Papildyti 12.18 kategoriją 12.8.1 ir 12.8.2 kategorijomis:

„12.18.1. Prašymai dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolos išieškojimo

12.18.2. Kiti klausimai susiję su vietinėmis rinkliavomis“.

2.2. Papildyti 20.5 kategoriją 20.5.1 ir 20.5.2 kategorijomis:

„20.5.1. Laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimas

20.5.2. Kiti su civiline atsakomybe susiję klausimai“.

2.3. Papildyti 43.3 kategoriją 43.3.1 ir 43.3.2 kategorijomis:

„43.3.1. Skundo laikymas nepaduotu nepašalinus trūkumų

43.3.2. Skundo laikymas paduotu pašalinus trūkumus“.

3. Pakeisti Teismų procesinių sprendimų administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių, patvirtintą Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) „Dėl administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų bei teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“:

3.1. Papildyti 1.3 kategoriją 1.3.12 kategorija:

„1.3.12. Pranešėjo atleidimas nuo administracinės atsakomybės (ANK 21^a str.)“

3.2. Pakeisti 1.5.2 kategoriją ir ją išdėstyti taip:

„1.5.2. Administracinės nuobaudos ir administracinio poveikio priemonės – specialiosios teisės atėmimo skyrimas surašant administracinį nurodymą (ANK 33 str.) (Galioja iki 2019 m. vasario 1 d.)

1.5.2. Administracinės nuobaudos ir administracinio poveikio priemonės skyrimas surašant administracinį nurodymą (ANK 33 str.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)“.

3.3. Papildyti 2 kategoriją 2.20 kategorija:

„2.20. Apdorotų gaminių pateikimo rinkai ir informacijos apie juos teikimo reikalavimų pažeidimas (ANK 49¹ str.)“.

3.4. Papildyti 6 kategoriją 6.12 kategorija:

„6.12. Darbo ar paslaugų sutarties sudarymas su asmenimis, neatitinkančiais Lietuvos Respublikos sporto įstatyme nustatytų reikalavimų (ANK 98¹ str.)

3.5. Papildyti 16.9.4 kategoriją 16.9.4.1.ir 16.9.4.2 kategorijomis:

„16.9.4.1. Pavoingas vairavimas (ANK 420 str. 1 d.)

16.9.4.2. Chuliganiškas vairavimas (ANK 420 str. 2 d.)“.

3.6. Papildyti 16.9.7 kategoriją 16.9.7.1.ir 16.9.7.2 kategorijomis:

„16.9.7.1. Kelių eismo taisyklių pažeidimas, nulėmęs nežymų sveikatos sutrikdymą ar kito turto sugadinimą kvalifikuojamas pagal ANK 423 str. 3 d. (ANK 423 str. 3 d.)

16.9.7.2. Kiti klausimai susiję su nežymų sveikatos sutrikdymą ir turto sugadinimą nulėmusiais Kelių eismo taisyklių pažeidimais“.

3.7. Pakeisti ir papildyti 16.9.8 kategoriją taip:

„16.9.8. Transporto priemonės vairavimas neturint teisės vairuoti, vairavimas, kai vairuojančiam asmeniui atimta ar sustabdyta teisė vairuoti transporto priemones, arba transporto priemonės perdavimas tokiam asmeniui vairuoti (ANK 424 str.) (*Galioja nuo 2019 m. vasario 1 d.*)

16.9.8.1. Transporto priemonių vairavimas neturint teisės vairuoti kvalifikuojamas pagal ANK 424 str. 4 d. (ANK 424 str. 4 d.)

16.9.8.2. Kiti klausimai susiję su transporto priemonių vairavimu neturint teisės vairuoti, vairavimu, kai vairuojančiam asmeniui atimta ar sustabdyta teisė vairuoti transporto priemones, arba transporto priemonės perdavimu tokiam asmeniui vairuoti“.

3.8. Papildyti 19 kategoriją 19.55 kategorija:

„19.55. Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme ir (ar) kituose teisės aktuose nustatytų pranešėjų apsaugos reikalavimų pažeidimas (ANK 555¹ str.)“.

Pirmininkas

Sekretorius

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

APIBENDRINIMAS dėl klasifikatorių tikslinimo poreikio

2019 m. sausio mėn.

Teisėjų tarybos 2016 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 13P-56-(7.1.2) „Dėl baudžiamųjų ir civilinių bylų kategorijų bei teismo procesinių sprendimų baudžiamosiose ir civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“ patvirtinti civilinių ir baudžiamųjų bylų klasifikatoriai bei teismų procesinių sprendimų civilinėse ir baudžiamosiose bylose kategorijų klasifikatoriai, Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) „Dėl administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų bei teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“ patvirtinti administracinių ir administracinių nusižengimų bylų kategorijų klasifikatoriai bei teismų procesinių sprendimų administracinėse ir administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatoriai (toliau kartu – klasifikatoriai).

Nacionalinė teismų administracija (toliau – Administracija), vykdydama Teisėjų tarybos Teismų administravimo ir Informacinių technologijų komitetų pavedimą ir siekdama kompleksškai peržiūrėti aukščiau minėtus Teisėjų tarybos nutarimus, kreipėsi į Lietuvos Respublikos teismus su prašymu pateikti informaciją apie poreikį ir būtinybę tikslinti klasifikatorius, nurodant kiekvienu iš siūlomų pakeitimų siekiamą tikslą (rezultatą), jį pagrindžiančius argumentus. Siūlymus pateikė 15 teismų. (Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, Lietuvos apeliacinis teismas, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių apygardų teismai, Vilniaus apygardos administracinis teismas, Regionų apygardos administracinis teismas ir 8 apylinkių teismai).

Įvertinusi teismų siūlymus ir jų techninio įgyvendinimo galimybes, poreikį, pusiausvyrą tarp klasifikatorių detalumo ir klasifikatoriaus naudojimo patogumo bei efektyvumo, statistinių duomenų, administracinės naštos didėjimo ir teismų praktikos paieškos patogumo prasme, Administracija teikia klasifikatorių tikslinimo poreikio apibendrinimą.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas nurodė, kad reikalinga peržiūrėti klasifikatorius atsižvelgiant į pasikeitusį teisinį reguliavimą. Kauno ir Panevėžio apylinkių teismai, pritardami Administracijos pozicijai, nurodė, kad klasifikatorių papildymas pernelyg smulkiais dedamosiomis turėtų neigiamą poveikį teismams, t. y. padidėtų teismuose bylas registruojančių asmenų darbo krūvis, galimai atsirastų bylų paskirstymo teisėjams bei teismų gaunamų nagrinėti bylų netolygumai. Pastebėta, kad teismams ypatingai aktualus kuo tolygesnis teisėjų darbo krūvio, kitų statistinių duomenų skaičiavimas bei nurodyta, kad atsižvelgiant į teismo turimus žmogiškuosius bei finansinius išteklius, dėl klasifikatorių detalizavimo administracinės veiklos didėjimas teisme sukeltų papildomų ir sunkiai sprendžiamų problemų.

1. Dėl civilinių bylų kategorijų klasifikatoriaus (toliau šioje dalyje – klasifikatorius)

1.1 Dėl klasifikatoriaus papildymo 12.15.1.1 kategorija „Bylos dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti“

Vilniaus apygardos teismas siūlo papildyti klasifikatorių kategorija 12.15.1.1 „Bylos dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti“.

Šiaulių apygardos teismas pritaria klasifikatoriaus papildymui kategorija „Bylos dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti“, neskaidant šios kategorijos į dvi (nebūtina atskirti leidimo priverstinai hospitalizuoti ir (ar) priverstinai gydyti skyrimo ir pratęsimo).

Šiaulių apylinkės teismas nurodė, kad byloms dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti turėtų būti išskirtos priverstinio hospitalizavimo ar priverstinio gydymo skyrimo ir priverstinio hospitalizavimo ar priverstinio gydymo pratęsimo kategorijos.

Alytaus apylinkės teismas taip pat nurodė, kad klasifikatorių reikalinga patikslinti ir išskirti bylas dėl būtinąjo hospitalizavimo ir (ar) izoliavimo bei būtinąjo hospitalizavimo ir (ar) izoliavimo pratęsimo. Pasak šio teismo, klasifikatoriaus kategorijos 12.15 papildymas smulkesnėmis kategorijomis būtų naudingas, kaip papildomas administravimo įrankis skirstant bylas. Pirmiau nurodytų bylų išskyrimas į atskiras kategorijas, sudarytų galimybę bylas teisėjams paskirti pagal specializaciją, taip pat naudingas kaupti ir apdoroti statistinei informacijai.

Atsižvelgiant į tai, kad byloje dėl teismo leidimo priverstinai hospitalizuoti asmenį išdavimo sprendžiami itin jautrūs bei glaudžiai susiję su žmogaus teisių suvaržymais klausimai, Administracijos nuomone, tokių bylų išskyrimas į atskirą kategoriją galėtų būti svarbus tiek statistikos rinkimo kontekste, tiek šiuo konkrečiu teisėjų specializacijos nagrinėjant tokio pobūdžio bylas kontekste.

Pritarus šios kategorijos bylų išskyrimui, taip pat siūlytina svarstyti dėl šios kategorijos apibrėžties praplėtimo (palyginus su pasiūlytąja Vilniaus apygardos teismo), nurodant, kad į šią kategoriją patenka ir klausimai, susiję su asmens priverstiniu gydymu, būtinuoju hospitalizavimu, izoliavimu (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 582 straipsnis). Be to, siūlytina atskirai išskirti bylas dėl priverstinio hospitalizavimo ir (ar) priverstinio gydymo, būtinąjo hospitalizavimo ir (ar) būtinąjo izoliavimo *pratęsimo* ir išdėstyti naujas klasifikatoriaus kategorijas taip:

12.15.1.1. Bylos dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti ir (ar) priverstinai gydyti, skirti būtinąjį hospitalizavimą ir (ar) būtinąjį izoliavimą;

12.15.1.2. Bylos dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti ir (ar) priverstinai gydyti, skirti būtinąjį hospitalizavimą ir (ar) būtinąjį izoliavimą pratęsimo.

1.2 Dėl klasifikatoriaus papildymo 12.15.5 kategorija „Bylos dėl teismo įsakymų išdavimo“.

Vilniaus apygardos teismas siūlo papildyti klasifikatoriaus 12.5 kategoriją („Bylos, kurios pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodeksą (toliau – CK) bei kitus įstatymus nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka“) 12.15.5. kategorija „Bylos dėl teismo įsakymų išdavimo“ ir nurodo, kad tai palengvintų teismų praktikos paiešką, turėtų įtaką teismų praktikos vienodumui bei teisėjų darbo krūvio peržiūrėjimui ir vienodinimui.

Vilniaus miesto apylinkės teismas nurodo, kad šiuo metu galiojančiame klasifikatoriuje nėra išskirta kategorija „**Bylos dėl teismo įsakymo išdavimo**“, todėl visos teismo įsakymo bylos yra priskiriamos 12.15.5 kategorijai („Kitos bylos nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka“), kuri „apima“ labai daug skirtingų bylų. Pastebi, kad laikotarpiu nuo 2018 m. sausio 1 d. iki lapkričio 12 d. teisme vien 12.15.5 klasifikatoriaus kategorijos žyma yra suteikta iš viso 14 672 bylų. Teismo nuomone, šios kategorijos detalizavimas būtų naudingas *gauti tikslesnę statistinę informaciją* apie bylas, kurios nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka.

Vilniaus miesto apylinkės teismas taip pat nurodo, kad šiuo metu iš 12.15.5 kategorijoje *registruojamų bylų* yra sunku išskirti, kiek ir kokių bylų yra nesusijusios su teismo įsakymų išdavimu. Tuo tarpu pagal bylų kategorijas Vilniaus miesto apylinkės teisme yra numatyta civilinių bylų teisėjų specializacija (bendrosios kompetencijos, šeimos bylų ir darbo bylų) ir siekiant užtikrinti tolygų specializuotų teisėjų darbo krūvį, pavyzdžiui, darbo bylas nagrinėjantiems teisėjams yra paskiriamos atskirų kategorijų bylos (skundai dėl notarų veiksmų). Tačiau dėl bylų skirstymo specifikos specializuotiems teisėjams skirstyti bylas, kurios patenka į itin skaitlingą 12.15.5 kategoriją, nėra įmanoma, nes tuomet specializuoti teisėjai gautų neproporcingai didelį bylų skaičių.

Kauno apygardos teismo nuomone, klasifikatoriaus detalizavimui būtų galima pritarti, nes tai suteiktų galimybę užvedant šio pobūdžio bylas nurodyti tikslią jas identifikuojančią kategoriją ir tokiu būdu būtų palengvinimas klausimas sprendžiant dėl teisėjų darbo krūvio vienodinimo atrenkant šias bylas skirstymo metu.

Šiaulių apygardos teismas nepritaria siūlymui sukurti kategoriją 12.15.5. („Bylos dėl teismo įsakymų išdavimo“) ir nurodo, kad šis siūlymas iš esmės yra motyvuojamas krūvio vienodinimu skirstant bylas, t. y. siekiant išvengti tokios situacijos, kad vienam teisėjui bus paskirtos 10 bylų ginčo

teisenos tvarka, o kitam teisėjui – 10 pareiškimų dėl teismo įsakymų. Papildomai atkreipiamas dėmesys, kad LITEKO bylų skirstymo modulis numato bylų skirstymą pagal atskiras grupes (iš viso 8 grupės). Ieškiniai, nagrinėjami ginčo teisenos tvarka, sudaro pirmą grupę, o pareiškimai dėl teismo įsakymų sudaro antrą grupę ir yra skirstomi atskirai. Todėl Šiaulių apygardos teismas nemano, kad kategorijos „Bylos dėl teismo įsakymų išdavimo“ įvedimas efektyvintų teisėjų darbo krūvio paskirstymą.

Administracija, atsižvelgdama į Vilniaus, Kauno, Šiaulių apygardų teismų, Vilniaus miesto apylinkės teismo argumentus, įvertino statistinių duomenų išskyrimo galimybes, nustatant specializaciją tam tikrų kategorijų byloms siekiamus tikslus, taip pat LITEKO bylų paskirstymo modulio funkcionalumus ir siūlo nepritarti bylų dėl teismo įsakymo išdavimo išskyrimui į atskirą kategoriją dėl toliau nurodytų priežasčių.

Pirma, pažymėtina, kad statistiniai duomenys apie bylas dėl teismo įsakymų išdavimo bei teismų praktika yra pasiekiami generuojant statistines ataskaitas arba naudojant bylų paiešką. Abiem šiais atvejais, LITEKO reikalinga nurodyti bylos potipį – „dėl teismo įsakymo išdavimo“. Taigi, statistinei informacijai ir teismų praktikai gauti ir objektyvesniam krūvio įvertinimui prielaidos yra sudarytos.

Antra, pastebėtina, kad teisėjų specializacijos nustatymo tikslas – atitinkamos kategorijos bylų nagrinėjimo kokybės gerinimas, organizacinių prielaidų tinkamam teismo procesui sudarymas, efektyvus teismo darbo organizavimas. Specializacija nustatoma tais atvejais, kai bylų nagrinėjimui reikalingos atskiros srities žinios, kurioms gilinti ir tobulinti, atsižvelgiant į specializaciją, organizuojamas teisėjų mokymas, kvalifikacijos kėlimas (Teisėjų tarybos 2008 m. lapkričio 13 d. nutarimu Nr. 13P-202-(7.1.2) „Dėl Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Teisėjų specializacijos tam tikrų kategorijų byloms nagrinėti nustatymo tvarkos aprašo (Teisėjų tarybos 2017 m. gegužės 19 d. nutarimo Nr. 13P-81-(7.1.2) redakcija) 2, 6, 14 punktai). Pastebėtina, kad specializacijos nustatymas negali būti kliūtis teisėjams skirti nagrinėti kitų kategorijų bylas, taigi krūvio vienodinimo problematika galėtų būti sprendžiama naudojantis esamomis priemonėmis.

Pagal aukščiau paminėto teisės akto priede Teisėjų tarybos teismams rekomenduojamas nustatyti teisėjų specializacijas matyti, kad specializacija priskirtina bylų kategorijoms, kuriose nagrinėjami teisiniai santykiai ypač aktualūs asmens teisių užtikrinimui (pvz., nepilnamečių baudžiamųjų bylų, šeimos, darbo santykių bylos) ir (ar) byloms, kurios patenka į tam tikrą apibendrintą teisės sritį, pasižyminčią tam tikra specifika (pvz., statybos ir (ar) teritorijų planavimo ir (ar) aplinkos apsaugos bylos).

Tuo tarpu pagal Administracijos iš LITEKO nustatytus preliminarinius duomenis matyti, kad pagal kategoriją „12.15.5. Kitos bylos nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka“ 2018 m. Vilniaus miesto apylinkės teisme išnagrinėta 16 400 bylų, iš kurių tik 1 847 bylos ne dėl teismo įsakymų išdavimo, daugiausia iš jų – 1 633 bylos vykdymo procese. Kauno apylinkės teisme 2018 m. išnagrinėta 12 869 tokių bylų, iš kurių tik 1 168 bylos ne dėl teismo įsakymų išdavimo, daugiausia iš jų – 720 bylos – vykdymo procese. Tarp bylų, kurių potipis „supaprastintas procesas“, identifikuotos ir bylos dėl laikinųjų apsaugos priemonių (turto arešto) taikymo ar panaikinimo, žyminio mokesčio gražinimo, dėl vykdomojo rašto išdavimo ir pan., t. y. bylos, dėl kurių registravimo tvarkos (pvz., ar jos priskirtinos byloms vykdymo procese) klausimas svarstomas vertinant žymėjimo LITEKO tobulinimo poreikį. Atsižvelgiant į tai, bei į tai, kad pernelyg detalus klasifikatoriaus kategorijų smulkinimas lemtų padidėjusį teismuose bylas registruojančių asmenų darbo krūvį bei galimai atsirastų bylų paskirstymo teisėjams bei teismų gaunamų nagrinėti bylų netolygumai, matytina, kad atskiros kategorijos byloms dėl teismo įsakymo išdavimo sukūrimas neprisidėtų prie efektyvesnio bylų, kurios pagal CK bei kitus įstatymus nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka priskyrimo teisėjams. Papildomai atkreiptinas dėmesys, kad, bylų registravimo kontekste, byloms dėl teismo įsakymo išdavimo pirmosios instancijos teisme yra suteikiamas konkretus bylos numerio šablonas L2, kurio pagalba suteikiamos galimybės išskirti šios kategorijos bylas iš kitų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina nepritarti klasifikatoriaus papildymui 12.15.5 papunkčiu „Bylos dėl teismo įsakymų išdavimo“.

1.3 Dėl klasifikatoriaus papildymo 12.15.1.2 papunkčiu „Bylos dėl teismo leidimų, kylančių iš šeimos teisinių santykių“.

Vilniaus miesto apylinkės teismas nurodo, kad atsižvelgiant į vaiko teisių apsaugos reformą, kurios metu prašymai dėl vaiko paėmimo iš šeimos priskirti teismo kompetencijai, siūlo 12.15.1 kategoriją „Bylos dėl teismo leidimų išdavimo“ suskirstyti į atskiras smulkesnes kategorijas. Šiuo metu Vilniaus miesto apylinkės teisme šioje kategorijoje yra registruojami visi prašymai dėl teismo leidimų išdavimo, neišskiriant, ar tai prašymas dėl priverstinio hospitalizavimo, ar dėl vaiko paėmimo iš šeimos. Laikotarpiu nuo 2018 m. liepos 1 d. iki 2018 m. lapkričio 12 d. Vilniaus miesto apylinkės teisme 12.15.1 kategorijoje užregistruota 1 756 bylų, tačiau nurodyti, kiek bylų yra susijusios su teismo leidimo paimti vaiką iš šeimos išdavimu, nėra įmanoma be atskiros skaičiavimo rankiniu būdu. Vilniaus miesto apylinkės teismo siūlymu šios kategorijos smulkinimas būtų naudingas tikslesnei statistinei informacijai rinkti ir apdoroti, vienodinti specializuotų teisėjų darbo krūvį (kaip pažymėjo Vilniaus miesto apylinkės teismas, teikdamas savo nuomonę dėl klasifikatorių tikslinimo poreikio, Teisėjų veiklos vertinimo komisija yra nurodžiusi dėl specializuotų teisėjų darbo krūvio neproporcingumo).

Šiaulių apygardos teismo ir Šiaulių apylinkės teismo nuomone, nuo 2018 m. liepos 1 d. atsiradus teismo pareigai spręsti vaiko laikinojo paėmimo klausimą, tikslinga, jog šio pobūdžio byloms būtų priskirta atskira kategorija klasifikatoriuje. Šiam institutui esant pakankamai naujam, tai užtikrintų vieningos praktikos formavimą ir efektyvų horizontalaus precedento kūrimą. Šiaulių apygardos teismas laikosi pozicijos, kad minėto pobūdžio bylos dėl savo specifikos turėtų sudaryti atskirą grupę, nei bylos dėl teismo leidimų, kylančių iš šeimos teisinių santykių (kategorija 12.15.1.2.) ir šioms byloms turėtų būti suteikta atskira kategorija.

Alytaus apylinkės teismas tai pat nurodė, kad, teismo nuomone, yra tikslinga klasifikatorių papildyti atskira kategorija „Bylos dėl teismo leidimų, kylančių iš šeimos teisinių santykių“. Toks papunktis apimtų ne tik bylas, susijusias su laikinu vaikų paėmimu iš šeimos, todėl manytina, kad būtų teisinga išskirti dar dvi smulkesnes kategorijas: „Bylos dėl teismo leidimų, paimti vaiką iš vaiko tėvų ar kitų atstovų pagal įstatymą“ ir „Bylos dėl teismo leidimų nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, sandoriams sudaryti, jeigu sutuoktiniai turi nepilnamečių vaikų“.

Nuo š. m. liepos 1 d. įsigaliojus teisės aktų pakeitimams, susijusiems su teismo leidimo išdavimu dėl laikino vaikų paėmimo iš šeimos, siūlymas dėl klasifikatoriaus papildymo nauja kategorija, Administracijos nuomone, yra tikslingas tinkamo vaiko teisių ir interesų apsaugos užtikrinimo kontekste. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad siūlymas papildyti klasifikatorių 12.15.1.2 papunkčiu „Bylos dėl teismo leidimų, kylančių iš šeimos teisinių santykių“ iš esmės apimtų ne tik bylas, susijusias su laikinu vaikų paėmimu iš šeimos, bet ir bylas, kai prašoma teismo leidimo parduoti arba įkeisti būstą ir kt., manytina, kad siūlomą 12.15.1.2 papunktį būtų tikslinga skaidyti į dvi kategorijas: „Bylos dėl teismo leidimų paimti vaiką iš vaiko tėvų ar kitų atstovų pagal įstatymą“ ir „Bylos dėl teismo leidimų nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, sandoriams sudaryti, jeigu sutuoktiniai (pareiškėjai) turi nepilnamečių vaikų“.

Utenos apylinkės teismas pastebėjo, kad vien tik kategorijos „Bylų dėl teismo leidimų nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, sandoriams sudaryti, jeigu sutuoktiniai turi nepilnamečių vaikų“ išskyrimas yra nepakankamas ir sudaro prielaidas suteikti kategoriją išimtinai tik toms byloms, kuriose nepilnamečiai vaikai auga sutuoktinių šeimose. Toks išskyrimas neapima situacijų, kai teismo leidimai išduodami globėjams (rūpintojams) sudaryti sandorius dėl nekilnojamojo turto, priklausančio tiek globojamiems nepilnamečiams (mažamečiams) vaikams, tiek neveiksniams, ribotai veiksniams asmenims. Administracija pritaria Utenos apylinkės teismo pastebėjimui ir atitinkamai siūlo patikslinti klasifikatorių kategorija 12.15.1.5. „Bylos dėl teismo leidimų išduodamų globėjui (rūpintojui) sudaryti nekilnojamojo daikto, priklausančio globotiniui (rūpintiniui), sandorius“.

Pažymėtina, kad bylų dėl teismo leidimų išdavimo įvairovė neapsiriboja tik aukščiau nurodytomis kategorijomis, todėl siūlytina klasifikatoriuje išskirti ir kategoriją „Kitos bylos dėl teismo leidimų“.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytina papildomai išskirti šias klasifikatoriaus kategorijas:

12.15.1.3. Bylos dėl teismo leidimų paimiti vaiką iš vaiko tėvų ar kitų atstovų pagal įstatymą

12.15.1.4. Bylos dėl teismo leidimų nekilnojamojo daikto, kuris yra šeimos turtas, sandoriams sudaryti, jeigu sutuoktiniai (pareiškėjai) turi nepilnamečių vaikų

12.15.1.5. Bylos dėl teismo leidimų išduodamų globėjui (rūpintojui) sudaryti nekilnojamojo daikto, priklausančio globotiniui (rūpintiniui), sandorius

12.15.1.6. Kitos bylos dėl teismo leidimų

1.4 Dėl siūlymo papildyti 12.15.6 papunkčio apibrėžtį.

1.4.1. Marijampolės apylinkės teismas siūlo civilinių bylų kategorijų klasifikatoriaus kategoriją 12.15 „Bylos, kurios pagal CK bei kitus įstatymus nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka“ papildyti kategorija „Bylos dėl taikos sutarčių patvirtinimo, siekiant išvengti ginčo teisme“ ir nurodo, kad nemažai tokių prašymų, kai šalys iškart teikia teismui tvirtinti taikos sutartį, siekdamos išvengti ginčo teisme, yra registruojama. Nurodo, kad tokios klasifikatoriaus kategorijos nebuvimas kelia iššūkius teismų praktikos patogiai paieškai ir vienodumui. Taip pat, nurodoma, kad siūloma alternatyva – šiuos prašymus nurodyti 12.15.6 punkte prie „Kitos bylos, nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka“.

Administracija pastebi, kad minėtų atvejų teismų praktikos paieška galima naudojant Teismų procesinių sprendimų civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių, pvz., naudojant kategoriją 2.6.38. „Taikos sutartis“. Kartu pastebėtina, kad perteklinis klasifikatoriaus detalizavimas gali turėti įtakos duomenų tikslumui, t. y. bylų priskyrimas vienai ar kitai kategorijai galėtų būti nevienodai interpretuojamas, be to, sukurtų papildomą administracinę naštą teismams, todėl šiuo atveju siūlytina išlaikyti bylų išskyrimo į apibendrintas kategorijas principą (išskyrus tuos atvejus, kai toks išskyrimas yra objektyviai būtinas) ir siūlo Marijampolės apylinkės teismo siūlymui nepritari.

1.4.2. Vilniaus apygardos teismas siūlo patikslinti kategorijos 12.15.5 „Kitos bylos nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka“ turinį ją detalizuojant skliaustuose nurodomais veiksmais: laikinųjų apsaugos priemonių panaikinimas, žyminio mokesčio grąžinimas, leidimas įeiti į patalpas, Europos vykdomojo rašto išdavimas, teismo leidimas atskleisti banko paslaptį, Lietuvos Arbitražo teismo vykdomojo rašto išdavimas, liudijimo gauti įrodymus išdavimas.

Administracijos nuomone, Vilniaus apygardos teismo siūlomas kategorijos 12.15.5. „Kitos bylos nagrinėtos supaprastinto proceso tvarka“ turinio patikslinimas netikslingas dėl šių priežasčių: pirma, nemanytina, kad siūlyme pateikiami skliaustuose nurodomi veiksmai – *laikinųjų apsaugos priemonių panaikinimas, žyminio mokesčio grąžinimas, leidimas įeiti į patalpas, Europos vykdomojo rašto išdavimas, teismo leidimas atskleisti banko paslaptį, Lietuvos Arbitražo teismo vykdomojo rašto išdavimas, liudijimo gauti įrodymus išdavimas* – galėtų būti laikomi ir formuojami kaip atskiros bylos, o ne kaip teismo pagrindinėje byloje sprendžiami procesiniai klausimai, kuriems fiksuoti neturėtų būti kuriamos papildomos bylos kortelės, antra, manytina, kad būtent šių kategorijų bylų išskyrimas, formuojant jų baigtinį ar pavyzdinį sąrašą, nesukurtų pridėtinės vertės teismų praktikos paieškos palengvinimo ar statistinės informacijos rinkimo ir apdorojimo kontekste. Todėl Administracija nepritaria siūlymui patikslinti 12.15.6 papunkčio apibrėžtį.

1.5 Dėl klasifikatoriaus papildymo 12.16 papunkčiu.

Vilniaus apygardos, Vilniaus miesto apylinkės teismai nurodė, kad nėra atskiros kategorijos bylosms pagal **pareiškimus ir prašymus vykdymo procese** (pvz., dėl baudos už antstolio patvarkymo nevykdymą skyrimą, dėl kuratoriaus paskyrimo vykdymo procese, pareiškimai dėl skolininko turto dalies nustatymo ir kt.), 12.15.5 kategorija šiuo metu „apima“ daug skirtingų bylų, todėl svarstytina dėl klasifikatoriaus papildymo 12.16 kategorija „Bylos dėl prašymų (pareiškimų) vykdymo procese“.

Alytaus apylinkės teismo teisėjų nuomone, klasifikatorių reikalinga papildyti vykdymo procese sprendžiamais klausimais. Pasak Alytaus apylinkės teismo, atsižvelgiant į CPK reglamentuotų bylų nagrinėjimo specifiką vykdymo procese, tikslinga formuoti naujų klasifikatoriaus kategorijas klasifikatoriaus pabaigoje – „Bylos dėl prašymų (pareiškimų) vykdymo procese“, tuo tarpu šios kategorijos išskaidymas į dar smulkesnes kategorijas – „Bylos dėl skolininko dalies bendrojoje nuosavybėje nustatymo“, „Bylos dėl baudos skyrimo“, „Bylos dėl skolininko turto administravimo tvarkos nustatymo“ ir kt. būtų naudingas operatyviai teismų praktikos paieškai. Patikslinus civilinių bylų kategorijų klasifikatorių, atitinkamai turėtų būti tikslinamas ir teismų procesinių sprendimų civilinėse bylose kategorijų klasifikatorius.

Kauno apygardos teismo nuomone, siekiant nuoseklumo ir aiškumo (aktualu ir bylas registruojantiems asmenims), tikslinant klasifikatorių bei jame išskiriant bylas dėl prašymų vykdymo procese, į jį turėtų būti įtraukti tik tie vykdymo procese sprendžiami klausimai, pagal kuriuos registruotinos naujos bylų kortelės.

Administracija, pritardama Kauno apygardos teismo pateiktai pozicijai, pabrėžia, kad siekiant vieningos bylų registravimo ir numeravimo teismuose tvarkos ne kartą buvo atkreiptas teismų dėmesys į tinkamą pareiškimų vykdymo procese žymėjimą LITEKO, pagal kurį pareiškimais vykdymo procese (2VP) turėtų būti laikomi tik tie pareiškimai, kurie gauti vykdymo procese (susiję su vykdomųjų dokumentų realizavimu), o pareiškimai, kurie gali ir turi būti išsprendžiami pagrindinėje byloje (pavyzdžiui, dėl vykdomojo rašto išdavimo, laikinųjų apsaugos priemonių panaikinimo ir kt.), neturėtų būti registruojami kaip nauja bylos kortelė ir bylai neturėtų būti suteikiamas bylos numerio šablonas 2VP.

Pastebėtina, kad šiuo metu, siekiant vieningos bylų registravimo ir numeravimo tvarkos teismuose, yra peržiūrimos 2014 m. spalio 31 d. Teisėjų tarybos nutarimu Nr. 13P-136-(7.1.2) „Dėl Lietuvos Respublikos teismuose nagrinėjamų bylų numeravimo taisyklių patvirtinimo“ patvirtintos Lietuvos Respublikos teismuose nagrinėjamų bylų numeravimo taisyklės (ir jų priedas „Bylų registravimo LITEKO tvarkos lentelė“).

Administracija, įvertinusi Vilniaus miesto ir Alytaus apylinkės teismų siūlymus papildyti klasifikatoriaus 12 punktą „Kitos bylos, nagrinėjamos ypatingosios teisenos tvarka“ 12.16 papunkčiu „Bylos dėl prašymų (pareiškimų) vykdymo procese“ ir jo detalizavimą į smulkesnes dalis, taip pat, Kauno apygardos teismo nuomone, pastebi, kad tiek teismų praktika, tiek statistiniai duomenys apie bylas dėl prašymų (pareiškimų) vykdymo procese yra galimi gauti naudojantis LITEKO jau sukurtais ir veikiančiais funkcionalumais (pagal bylų numerių šablonus bei bylų potipius, taip pat naudojant Teismų procesinių sprendimų civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių). Taigi, nurodytais aspektais *siūlomas vykdymo procese atliekamų veiksmų išskyrimas klasifikatoriuje, Administracijos nuomone, nėra tikslingas*. Papildomai pastebėtina, kad Teismų procesinių sprendimų civilinėse bylose kategorijų klasifikatorius prašymų (pareiškimų) vykdymo procese kontekste yra pakankamai išsamus ir sudaro pakankamas galimybes patogiai teismų praktikos paieškai.

Jei būtų nuspręsta klasifikatorių papildyti vykdymo procese sprendžiamais klausimais, šios kategorijos byloms, atsižvelgiant į vykdymo proceso stadijos specifiką, reikėtų sukurti naują klasifikatoriaus kategoriją klasifikatoriaus pabaigoje (o ne priskirti 12 punkto kategorijai „Kitos bylos, nagrinėjamos ypatingosios teisenos tvarka“). Pažymėtina, kad tokį vykdymo procese atliekamų veiksmų išskyrimo modelį lemia ir būtinybė užtikrinti, kad LITEKO statistinės ataskaitos apie bylas nagrinėjamas ypatingosios teisenos tvarka būtų generuojamos pagal tą pačią logiką ir skaičiavimo modelį (pareiškimų vykdymo procese skaičiavimas, įtraukiant juos į ypatingosios teisenos tvarka nagrinėjamų bylų skaičių, galėtų iškreipti statistinius duomenis apie gautas ir išnagrinėtas civilines bylas teismuose). Tokiu atveju, siūlytina kategoriją išdėstyti taip:

14. BYLOS DĖL PRAŠYMŲ (PAREIŠKIMŲ) VYKDYMO PROCESĖ

- 14.1. Bylos dėl skolininko dalies bendrojoje nuosavybėje nustatymo
- 14.2. Bylos dėl baudos skyrimo
- 14.3. Bylos dėl antstolio nušalinimo ar eksperto nušalinimo
- 14.4. Bylos dėl išieškotojo/skolininko pakeitimo vykdymo procese
- 14.5. Bylos dėl skolininko turto administravimo tvarkos nustatymo

14.6. Kitos bylos dėl prašymų (pareiškimų) vykdymo procese

1.6 Administracija pastebi, kad Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-103-(7.1.2) „Dėl Teisėjų tarybos 2016 m. balandžio 29 d. nutarimo Nr. 13p-56-(7.1.2) „Dėl baudžiamųjų ir civilinių bylų kategorijų bei teismo procesinių sprendimų baudžiamosiose ir civilinėse bylose kategorijų klasifikatorių patvirtinimo“ pakeitimu buvo siekiama klasifikatoriuje išskirti kategorijas „Bylos su tarptautiniu elementu, susijusios su santuoka“ ir „Kitos šeimos teisinių santykių bylos su tarptautiniu elementu“. Atsižvelgiant į pakeitimo įgyvendinimo galimybes, siūlytina patikslinti klasifikatorių objektyviai nepernumeruojant veikiančio klasifikatoriaus (ir taip išvengiant minėtų nepageidaujamų pasekmių statistikos kaupimo ir kitose srityse), o numatant, kad šios kategorijos yra žymimos atitinkamai: 13.11 „Bylos su tarptautiniu elementu, susijusios su santuoka“, 13.12 „Kitos šeimos teisinių santykių bylos su tarptautiniu elementu“.

Apibendrinant Administracijos nuomonę dėl šio apibendrinimo 1 dalyje išdėstytų teismų siūlymų vertinimo, papildomai atkreiptinas dėmesys į tai, kad siekis mažinti bylų paskirstymo ir darbo krūvio teisėjams netolygumus detalizuojant klasifikatorius ir (ar) detalizuojant teisėjų specializacijas gali sukelti priešingą efektą, nei siekiama, ir lemti didesnius teisėjų darbo krūvio ir gaunamų nagrinėti bylų teismo ir kitų tos pačios grandies teismų kontekste netolygumus, todėl Administracija siūlo tikslinti ir papildyti tik klasifikatoriaus 12.15.1 kategoriją taip, kaip siūloma šio apibendrinimo 1.3 papunktyje, papildyti klasifikatorių 7.10, 7.11 ir 7.12 kategorijomis, kaip siūloma šio apibendrinimo 2.7 papunktyje ir patikslinti 13.11 ir 13.12 kategorijas, kaip siūloma šio apibendrinimo 1.6 papunktyje.

2. Dėl teismų procesinių sprendimų civilinėse bylose klasifikatoriaus (toliau šioje dalyje – klasifikatorius)

2.1 Plungės apylinkės teismas siūlo papildyti klasifikatoriaus 3.1.17 kategoriją išskiriant mediacijos procese sudaromas taikos sutartis.

Administracija, atsižvelgdama į mediacijos instituto taikymo praktikos gausėjimą ir nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusius teisės aktų pakeitimus, kuriais ginčo perdavimas spręsti teisminės mediacijos būdu, mediacijos skyrimas ir kt. susijusių klausimų reglamentavimas iš esmės perkeltas į CPK, pritaria tokiam siūlymui, kuris sudarytų prielaidas tinkamai teisminės mediacijos procesų apskaitai, lengvesnei teismų praktikos paieškai ir siūlo 3.1.17 papunktį detalizuoti kategorijomis 3.1.17.1 „Teisminės mediacijos taikymas“, 3.1.17.2 „Teisminės mediacijos procese sudaroma taikos sutartis“ ir 3.1.17.3 „Kiti su taikinimu ir taikos sutartimi civiliniame procese susiję klausimai“.

2.2 Šiaulių apylinkės teismas informacijos paieškos palengvinimo tikslu siūlo klasifikatoriaus 3.4.5.20 „Bylų dėl teismo leidimų išdavimo, faktų patvirtinimo, turto administravimo, paveldėjimo procedūrų taikymo ir kitų bylų, kurios pagal CK bei kitus įstatymus nagrinėtinos supaprastinto proceso tvarka, nagrinėjimas“ kategoriją išskaidyti atitinkamai: 3.4.5.20.1 „Bylos dėl teismo leidimų dėl vaiko paėmimo iš tėvų“, 3.4.5.20.2 „Bylos dėl taikos sutarties supaprastinto proceso tvarka patvirtinimo“, 3.4.5.20.3 „Bylos dėl vaiko kilmės iš tėvo nustatymo“, 3.4.5.20.4 „Bylos dėl teismo leidimų dėl neveiksnaus asmens tam tikroje srityje turto pardavimo“, 3.4.5.20.5 „Bylos dėl teismo leidimų priimti palikimą nepilnamečio/neveiksnaus tam tikroje srityje asmens vardu“, 3.4.5.20.6 „Bylos dėl teismo leidimų priverstinai hospitalizuoti ar priverstinai gydyti“, 3.4.5.20.7 „Bylos dėl teismo leidimų pratęsti priverstinę hospitalizaciją ar priverstinį gydymą“, 3.4.5.20.8 „Kitos bylos, kurios pagal Civilinį kodeksą bei kitus įstatymus nagrinėtinos supaprastinto proceso tvarka“.

Administracija pažymi, kad patikslinus Civilinių bylų klasifikatorių pagal anksčiau išvardintus siūlymus, atsirastų galimybė vykdyti teismų praktikos paiešką dėl kai kurių siūlomų bylų, tačiau toks klasifikatoriaus kategorijos tikslinimo siūlymas kelia abejonių dėl atitikties poreikiui išlaikyti bylų išskyrimo į apibendrintas kategorijas principą. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad, pvz., bylos dėl taikos sutarties supaprastinto proceso tvarka patvirtinimo gali būti randamos naudojant

klasifikatoriaus 3.4.5.20 kategoriją „Bylų dėl teismo leidimų išdavimo, faktų patvirtinimo, turto administravimo, paveldėjimo procedūrų taikymo ir kitų bylų, kurios pagal CK bei kitus įstatymus nagrinėtinos supaprastinto proceso tvarka, nagrinėjimas“ ir Civilinių bylų klasifikatoriaus 2.1.26 kategoriją „Bylos dėl taikos sutarties“; bylos dėl vaiko kilmės iš tėvo nustatymo galėtų būti randamos naudojant Civilinių bylų klasifikatoriaus 2.3.3.2 „Bendrieji vaiko kilmės nustatymo pagrindai“, 2.3.3.3 „Tėvystės pripažinimas“, 2.3.3.4 „Tėvystės nustatymas“, 2.3.3.5 „Tėvystės (motinystės) nuginčijimas“ kategorijas. Kartu pastebėtina, kad teismai išduoda leidimus įvairiose srityse, ir atvejai, kai reikalingas teismo leidimas yra labai įvairūs, todėl, manytina, kad nustatyti itin platų sąrašą klasifikatoriuje yra netikslinga dėl klasifikatoriaus stabilumo bei administracinės naštos padidėjimo teismų darbuotojams.

2.3 Šiaulių apylinkės teismas taip pat siūlo detalizuoti šias klasifikatoriaus kategorijas: 3.1.2.3. „Teismo priimtos savo žinion bylos perdavimas kitam teismui“, 3.1.2.4 „Bylos perdavimas iš teismo, kuriam ji teisinga, kitam teismui ir siūlo kategorijas patikslinti, atsižvelgiant į tai, jog CPK 34 straipsnis numato bylų perdavimo kitiems teismo rūmams, kai teismas sudarytas iš teismo rūmų.

Administracija pastebi, kad atliekant teismų reorganizavimą, kartu buvo vykdomas ir LITEKO pritaikymas atsižvelgiant į pokyčius dėl teismų reorganizavimo ir LITEKO buvo sukurti specialūs įvykiai procese, kuriuos naudojant (LITEKO paieškoje įvedant specialaus įvykio procese („perduoti kitiems teismo rūmams“) požymį) yra galimybė gauti teismų praktiką ir statistinius duomenis apie bylas, kurios yra perduodamos kitiems teismo rūmams.

Administracijos nuomone, šis siūlymas nėra tikslingas teismų praktikos paieškos ar statistinių duomenų generavimo aspektu dėl aukščiau išvardintų priežasčių.

2.4 Šiaulių apylinkės teismas siūlo klasifikatoriaus 3.6 kategoriją „Tarptautinis civilinis procesas“ papildyti papildomomis kategorijomis, kurios palengvintų teismų praktikos paiešką dėl užsienio teisės taikymo.

Administracija sutinka su siūlymu, nes užsienio teisės taikymas ir teismų praktika kasmet tampa vis aktualesnė. Siūloma, įvertinus technines galimybes, po 3.6.8 kategoriją „Kiti su tarptautiniu civiliniu procesu susiję klausimai“ įtraukti dar vieną 3.6.9 kategoriją „Užsienio teisės taikymas“ ir detalizuojančias kategorijas 3.6.9.1 „Užsienio teisės taikymas civilinėse arba komercinėse bylose“, 3.6.9.2 „Užsienio teisės taikymas santuokos ir tėvų pareigų bylose“ ir 3.6.9.3 „Užsienio teisės taikymas tarptautinio bankroto bylose“. Vis dėlto, pastebėtina, kad toks patikslinimas kelia klausimų dėl klasifikatoriaus kategorijų loginio nuoseklumo, nes nauja kategorija sukuriamą po kategorija „Kiti su tarptautiniu civiliniu procesu susiję klausimai“. Toks nenuoseklumas kyla dėl techninių galimybių sukurti naują kategoriją pernumeruojant kitas.

2.5 Šiaulių apylinkės teismas siūlo patikslinti klasifikatoriaus kategoriją 3.1.18 „Laikinosios apsaugos priemonės“ ir ją papildyti kategorija 3.1.18.1.3 „Nepareiškus skundo dėl antstolio veiksmų taikomos laikinosios apsaugos priemonės“.

Administracija iš esmės pritaria siūlymui ir, atsižvelgdama, kad pagal CPK 510 straipsnio 2 dalį numatoma, kad jeigu skundą dėl antstolio procesinių veiksmų ar atsisakymo atlikti procesinius veiksmus teikiantis asmuo pageidauja, kad nagrinėjant skundą būtų taikomos laikinosios apsaugos priemonės, jis vieną skundo egzempliorių taip pat pateikia apylinkės teismui, kurio veiklos teritorijoje yra antstolio kontoros buveinė bei numatoma išankstinė skundo dėl antstolio veiksmų nagrinėjimo tvarka, taip pat, siekiant palengvinti teismų praktikos paiešką minėtu klausimu išlaikant nuoseklumą ir apibendrintas klasifikatoriaus kategorijas siūlo atitinkamai papildyti klasifikatoriaus kategoriją, nustatant patikslintą kategorijos pavadinimą 3.1.18.1.3 „Laikinosios apsaugos priemonės taikomos vykdymo procese“.

2.6 Klaipėdos apygardos teismas, siekiant palengvinti teismų praktikos paiešką, siūlo klasifikatorių papildyti 2.3.4.8 kategoriją „Teismo leidimas paimti vaiką iš jo atstovų pagal įstatymą“ (buvusią 2.3.4.8 kategoriją laikyti 2.3.4.9 kategorija).

Administracija pastebi, kad siūlomas papildymas laikytinas netikslingu, nes iš esmės yra susijęs su materialine teise ir atitinka šio apibendrinimo 1 dalyje siūlomą įgyvendinti Civilinių bylų

klasifikatoriaus papildymą. Taigi, teismų praktikos paieška galėtų būti vykdoma naudojantis Civilinių bylų kategorijų klasifikatoriumi.

2.7 Kauno apygardos teismas siūlo papildyti klasifikatorių kategorijomis, susijusiomis su klausimais **dėl juridinio asmens tyčinio bankroto** (Klaipėdos apygardos teismas pateikė analogišką siūlymą), taip pat **dėl administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimo** bei **vadovo teisės eiti viešojo ir (ar) privataus juridinio asmens vadovo pareigas ar būti kolegialaus valdymo organo nariu apribojimo**.

Klaipėdos apygardos teismas nurodo, kad siekiant palengvinti teismų praktikos paiešką, siūloma papildyti klasifikatorių 3.4.3.12 kategorija „Sprendimas dėl įmonės pabaigos“ (buvusią 3.4.3.11 kategoriją laikyti 3.4.3.13 kategorija).

Administracija pritaria teismų nuomonėms, kad siūlomi klasifikatoriaus papildymai atitiktų lengvesnės teismų praktikos paieškos tikslus. Pastebėtina, kad dėl klasifikatoriaus stabilumo ir nuoseklumo, siūlymas papildyti klasifikatorių kategorija skirta klausimams dėl juridinio asmens tyčinio bankroto, manytina, nėra tikslingas, nes teismų praktika šiuo aspektu galėtų būti randama naudojant žemiau siūlomą papildyti 7.12 „Bylos dėl bankroto pripažinimo tyčiniu juridinio asmens bankroto bylos procese“ kategoriją Civilinių bylų kategorijų klasifikatoriuje. Atsižvelgiant ir įvertinant statistinių duomenų kaupimo aspektus, klausimų priskyrimo kategorijoms nuoseklumą keičiantis klasifikatoriaus numerio reikmėms, taip pat, į klasifikatoriaus papildymo technines galimybes bei tai, kad nėra tikslinga įterpti kategoriją ir pernumeruoti po jos einančias, taip sumaišant anksčiau priskirtus kategorijų numerius su naujais ir sukeliant neigiamas pasekmes teismų praktikos paieškai, siūloma papildyti klasifikatoriaus 3.4.3 kategoriją naujomis 3.4.3.12 „Administravimo išlaidų sąmatos tvirtinimas“, 3.4.3.13 „Vadovo teisės eiti viešojo ir (ar) privataus juridinio asmens vadovo pareigas ar būti kolegialaus valdymo organo nariu apribojimas“, 3.4.3.14 „Įmonės pabaiga“ kategorijomis. Vis dėlto, atkreiptinas dėmesys, kad tokiu atveju, kategorija 3.4.3.11 „Kiti su bankroto procesu susiję klausimai“ būtų pozicionuojama prieš minėtas įterpiamas kategorijas.

Atsižvelgiant į keliamus ir svarstomus klausimus susijusius su atskirų klausimų juridinių asmenų bankroto procese registravimu LITEKO (užvedant naują bylos kortelę ir išskiriant tam tiktus klausimus į atskirus), siūloma papildyti Civilinių bylų kategorijų klasifikatorių atitinkamomis kategorijomis: 7.10 „Bylos dėl kreditorių susirinkimo nutarimų juridinio asmens bankroto bylos procese“, 7.11 „Prašymas dėl ginčijamo finansinio reikalavimo patvirtinimo“, 7.12 „Bylos dėl bankroto pripažinimo tyčiniu juridinio asmens bankroto bylos procese“. Šiuo atveju, taip pat atkreiptinas dėmesys, kad 7.9 kategorija „Kitos bylos dėl juridinių asmenų“ būtų pozicionuojama prieš siūlomas.

2.8 Kauno apygardos teismas nurodo, kad teismai nustato ne tik ieškinio, bet ir procesinių dokumentų trūkumus ir siūlo klasifikatorių papildyti kategorija „**Procesinio dokumento trūkumų šalinimas**“.

Administracijos nuomone, galiojančio klasifikatoriaus kategorija 3.1.11.4 „Dalyvaujančių byloje asmenų procesinių dokumentų priėmimas ir trūkumų ištaisymas“ atitinka šį siūlymą, todėl siūlo nepritarti klasifikatoriaus tikslinimui šiuo aspektu.

3. *Dėl baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatoriaus (toliau šioje dalyje – klasifikatorius)*

Kauno apygardos teismas, Tauragės ir Alytaus apylinkių teismai siūlo atkreipti dėmesį į lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos teikimus ir skundus dėl Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo.

Teismų nuomone, lygtinio paleidimo klausimų sprendimas išsiskiria iš baudžiamųjų bylų visumos ir dažnai būna aktualus įvairioms institucijoms teismų praktikos ir statistikos pateikimo prasme, todėl siūloma šiuos klausimus išskirti į atskirus klasifikatoriaus punktus.

Pritardama teismų nuomonei, Administracija pažymi, kad atsižvelgiant į klasifikatoriaus pobūdį (klasifikatorius formuojamas atsižvelgiant į baudžiamąją materialinę teisę), šio klasifikatoriaus pagalba turėtų būti vykdoma teismų praktikos paieška ir renkama statistinė informacija ne pagal materialinės baudžiamosios teisės normas, o remiantis baudžiamąją procesine teise. Taigi, siūloma teismų *procesinių sprendimų* baudžiamosiose bylose klasifikatoriaus 2.5.14

kategoriją detalizuoti šiomis kategorijomis: **2.5.14.1. Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo taikyti nuteistajam lygtinį paleidimą iš pataisos įstaigos tvirtinimas (Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 360 str.) ir 2.5.14.2. Skundo dėl Lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijos nutarimo nagrinėjimas (BPK 360 str.).**

4. Dėl teismų procesinių sprendimų baudžiamosiose bylose klasifikatoriaus (toliau šioje dalyje – klasifikatorius)

4.1 Lietuvos Aukščiausiasis Teismas siūlo, siekiant sudaryti galimybes klasifikatoriaus pagalba tiksliau apibūdinti teismo sprendime nagrinėtų klausimų pobūdį ir tokiu būdu palengvinti teismų praktikos paiešką, klasifikatorių papildyti atskira, savarankiška kategorija, kuri būtų skirta bendriesiems įrodymų vertinimo baudžiamosiose bylose klausimams, išdėstant atitinkamą klasifikatoriaus dalį, pavyzdžiui taip:

„<...>

2.1.7.4. Įrodymų vertinimas (BPK 20 str. 5 d. ir kt. str.)

2.1.7.5. Atskirų įrodymų rūšių vertinimas

2.1.7.5.1. (2.1.7.4.1) Asmenų parodymų vertinimas

2.1.7.5.2. (2.1.7.4.2) Daiktų kaip įrodymų vertinimas

2.1.7.5.3. (2.1.7.4.3) Dokumentų kaip įrodymų vertinimas

2.1.7.5.4. (2.1.7.4.4) Ekspertizės aktų ir specialisto išvados vertinimas

2.1.7.5.5. (2.1.7.4.5) Duomenų surinktų taikant operatyvinės veiklos įstatymą vertinimas

2.1.7.5.6. (2.1.7.4.6) Kitų įrodymų vertinimas

2.1.7.6. (2.1.7.5.) Kiti su įrodymais ir įrodinėjimo procesu susiję klausimai“

Administracija pastebi, kad šiuo metu galiojančio klasifikatoriaus pagalba vis tik yra galimybė atlikti paiešką bylų, kuriose nagrinėjami bendrieji įrodymų vertinimo klausimai, naudojantis klasifikatoriaus 2.1.7.4 kategorija „Įrodymų vertinimas (BPK 20 str. 5 d. ir kt. str.)“. Tuo tarpu klasifikatoriaus tikslinimo pagal siūlymą įgyvendinimas turėtų daugiau nepageidaujamų pasekmių bylų apskaitai ir teismų praktikos paieškos procesui, nes keičiant klasifikatoriaus kategorijas vietomis, „motininės“ kategorijos apimtyje įterpiant naujas / smulkesnes, ir, dėl to pernumeruojant kitas kategorijas (suteikiant joms naujus numerius), klasifikatoriaus kategorijos netenka bendro vienijančio numerio, pagal kurį galima rasti teismų praktiką pagal konkrečią kategoriją, suformuotą tiek prieš pakeitimus, tiek po jų. Įvertinus įgyvendinant siūlymą galinčias kilti neigiamas pasekmes teismų praktikos paieškai ir kitus aspektus, Administracija siūlo klasifikatoriaus nekeisti.

4.2 Plungės apylinkės teismas siūlo nedetalizuoti klasifikatoriaus 2.1.5 kategorijos „Svarbios asmens nedalyvavimo baudžiamajame procese priežastys (BPK 37 str.)“ nenurodant tokio siūlymo priežasčių.

Administracija siūlo nepritarti siūlymui, nes esamos klasifikatoriaus kategorijos yra naudojamos teismų praktikos paieškos palengvinimui ir struktūrizuotam duomenų saugojimui LITEKO apie Lietuvos Respublikos teismuose nagrinėjamas ir išnagrinėtas bylas, kuriose yra informacija apie atskiras asmenų nedalyvavimo baudžiamajame procese priežastis ir poreikį atsisakyti tokių kategorijų pagrindžiančių argumentų nenustatyta.

4.3 Kauno apylinkės teismas nurodė, kad tikslintina klasifikatoriaus kategorija 2.5.16. „Su nuosprendžio vykdymu susijusių klausimų išsprendimo tvarka“, kadangi teisme gaunama daug teikimų, kurie sprendžiami BPK 362 straipsnyje nustatyta tvarka, o išsamesnio klasifikatoriaus įvedimas palengvintų pavyzdžių analogiškose situacijose paiešką. Kauno apylinkės teismo nuomone, įvertinus tai, jog itin smulkus klasifikavimas nėra tikslingas, siūloma išskirti šiuos aktualiausius ir dažniausiai praktikoje pasitaikančius klausimus, susijusius su nuosprendžio vykdymu ir juos klasifikuoti: 1) dėl atleidimo nuo bausmės, dėl bausmės rūšies pakeitimo kita bausmės rūšimi, dėl baudžiamojo poveikio priemonės paskyrimo vietoje bausmės pagal BPK 351, 353, 357 straipsnius; dėl arešto tvarkos pakeitimo; 2) klausimus dėl lygtinio paleidimo; 3) dėl baudos, turtinės žalos atlyginimo ar pašalinimo, įmokos į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, turto konfiskavimo,

išplėstinio turto konfiskavimo vykdymo ar proceso išlaidų išieškojimo perdavimo vykdyti Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingai institucijai; 4) kiti klausimai.

Administracija, palaikydama anksčiau išreikštą poziciją (kuriai iš esmės pritaria ir Kauno apylinkės teismas), kad itin smulkus klasifikatoriaus kategorijų išskyrimas nėra tikslingas, įvertinusi klasifikatoriaus nuoseklumo ir stabilumo poreikį, galimą papildomą administracinę naštą teismams dėl naujų kategorijų žymėjimo, taip pat atsižvelgdama į aukščiau pasiūlytus tikslinimus klasifikatoriaus 2.5.14 kategorijos „Lygtinis paleidimas iš pataisos įstaigų (BPK 360 str.)“ kontekste bei tai, kad teismų praktikos su nuosprendžio vykdymu susijusių klausimų išsprendimo tvarkos klausimais paieška, užtikrinant horizontalaus teismo precedento formavimą, yra iš esmės galima, pvz. naudojant klasifikatoriaus 2.7.7 kategoriją „Sprendimų dėl baudos, turinės žalos atlyginimo ar pašalinimo, įmokos į Nukentėjusių nuo nusikaltimų asmenų fondą, išplėstinio turto konfiskavimo vykdymo ar proceso išlaidų (BPK 342 str. 5, 6 d., 362 str. 3 d.)“, ar naudojant kelias klasifikatoriaus kategorijas bylų paieškai, pvz., 2.5.11.7 „Nuosprendžio, kuriuo paskirta baudžiamojo poveikio priemonė, vykdymas (BPK 357 str.)“ ir 2.5.16 „Su nuosprendžio vykdymu susijusių klausimų išsprendimo tvarka (BPK 362 str.)“, siūlo nepritarti Kauno apylinkės teismo siūlymui.

4.4 Šiaulių apylinkės teismas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 81 straipsnio 1 dalį, kurioje nustatyta, kad BK XI skyriaus „Nepilnamečių baudžiamosios atsakomybės ypatumai“ nuostatos taikomos asmenims, kuriems nusikalstamos veikos padarymo metu nebuvo suėję aštuoniolika metų, siūlo klasifikatoriaus 1.1.11.1 „Nepilnamečių atsakomybę reglamentuojančių normų taikymas asmeniui nuo 18 iki 21 metų (BK 81 str.)“ kategorijos pavadinimo dalį, t. y. nuorodą į BK 81 straipsnį siaurinti, nurodant BK 81 straipsnio 2 dalį, taip siekiant palengvinti tik šio BK straipsnio kategorijos informacijos paiešką.

Administracija, atsižvelgdama į klasifikatoriaus kategorijų stabilumo poreikį, taip pat klasifikatoriaus atitiktį BK formuluotėms bei Šiaulių apylinkės teismo nuomonę, siūlo patikslinti klasifikatoriaus kategorijos 1.1.11.1 „Nepilnamečių atsakomybę reglamentuojančių normų taikymas asmeniui nuo 18 iki 21 metų (BK 81 str.)“ pavadinimą į „Nepilnamečių atsakomybę reglamentuojančių normų taikymas asmeniui nuo 18 iki 21 metų (BK 81 str. 2 d.)“.

4.5 Šiaulių apylinkės teismas siūlo, atsižvelgiant į BK 176 straipsnyje numatytą veikos (darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimas) kvalifikavimą pagal veikos padarymo tyčią (veika gali būti padaryta tyčia arba dėl neatsargumo), pakeisti klasifikatoriaus 1.2.13.1., 1.2.13.1.1., 1.2.13.1.2. kategorijų pavadinimus, atitinkamai: 1.2.13.1. Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimas (BK 176 str.), 1.2.13.1.1. Darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas (BK 176 str. 1 d.), 1.2.13.1.2. Darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas dėl neatsargumo (BK 176 str. 2 d.)

Administracija sutinka, kad siekiant, kad klasifikatoriaus formuluotės atitiktų BK numatytas formuluotes, užtikrinti objektyviai patogią teismų praktikos paiešką bei statistinių duomenų generavimą, reikalinga atitinkamai patikslinti klasifikatorių ir siūlo suderinus su BK atlikti atitinkamus patikslinimus klasifikatoriuje. Siūloma klasifikatoriaus kategoriją 1.2.13.1.2. „Kvalifikuotas darbų saugos ir sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas (BK 176 str. 2 d.)“ padaryti neaktyvią (t. y. pašalinant galimybę kategoriją priskirti naujai po klasifikatoriaus keitimo priimtiems procesiniams sprendimams, tačiau paliekant galimybę pagal kategoriją vykdyti teismų praktikos paiešką) ir klasifikatorių papildyti nauja 1.2.13.1.3. kategorija „Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimas dėl neatsargumo (BK 176 str. 2 d.)“, atsižvelgiant į tai, kad nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo BK 176 str. pakeitimas. Atitinkamai siūloma patikslinti Baudžiamųjų bylų klasifikatoriaus 13.1.1 kategoriją, 13.1.2 kategoriją palikti neaktyvią ir papildyti nauja 13.1.3 kategorija.

4.6 Šiaulių apylinkės teismas siūlo atsižvelgiant į tai, kad BK nuo 2017 m. sausio 1 d. buvo papildytas 182¹ straipsniu, papildyti klasifikatorių bei Baudžiamųjų bylų klasifikatorių nauja kategorija – Manipuliavimas sporto varžybomis (BK 182¹ str.).

Administracija pritaria siūlymui ir atsižvelgiant į klasifikatorių pobūdį bei technines klasifikatoriaus papildymo galimybes, siūlo papildyti klasifikatorių kategorija numeriu 1.2.14.5.4 „Manipuliavimas sporto varžybomis (BK 182¹ str.)“ bei Baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatorių

kategorija 14.5.4 „Manipuliavimas sporto varžybomis (BK 182¹ str.)“. Kartu atkreiptinas dėmesys, kad įvertinus klasifikatoriaus nuoseklumo ir poreikio įterpti šią kategoriją pusiausvyrą bei klasifikatoriaus tikslinimo technines galimybes, pasirinkta įterpti naujas kategorijas nurodytose vietose, kurios gali kelti klausimų dėl klasifikatoriaus nuoseklumo.

4.7 Šiaulių apylinkės teismas siūlo atsižvelgiant į BK 220 straipsnio pakeitimus pakeisti klasifikatoriaus 1.2.18.8.1., 1.2.18.8.2. kategorijų pavadinimus, atitinkamai: 1.2.18.8.1. „Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių, kurių suma viršija 100 MGL (BK 220 str. 1 d.)“, 1.2.18.8.2. „Kvalifikuotas neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių, kurių suma viršija 750 MGL arba dalyvaujant organizuotoje grupėje (BK 220 str. 2 d.)“.

Administracija pritaria Šiaulių apylinkės teismo siūlymams dėl teismų praktikos paieškos palengvinimo ir atitikties teisės aktuose numatytų veikų pavadinimų formuluotėms (nuo 2017 m. lapkričio 29 d. įsigaliojo BK 220 straipsnio pakeitimai) ir siūlo atitinkamai patikslinti klasifikatorių įtraukiant naujas 1.2.18.8.3 „Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių, kurių suma viršija 100 MGL (BK 220 str. 1 d.)“ ir 1.2.18.8.4 „Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas, siekiant išvengti mokesčių, kurių suma viršija 750 MGL arba dalyvaujant organizuotoje grupėje (BK 220 str. 2 d.)“ kategorijas, o 1.2.18.8.1 „Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas (BK 220 str. 1 d.)“ ir 1.2.18.8.2 „Neteisingų duomenų apie pajamas, pelną ar turtą pateikimas siekiant išvengti mokesčių, kurių suma neviršijo 10 MGL (BK 220 str. 2 d.)“ paliekant neaktyvias (t. y. pašalinant galimybę kategoriją priskirti naujai po klasifikatoriaus keitimo priimtiems procesiniams sprendimams, tačiau paliekant galimybę pagal kategoriją vykdyti teismų praktikos paiešką). Taip pat, siūloma atitinkamai tikslinti Baudžiamųjų bylų klasifikatoriaus 18.8 kategorijas, jas papildant 18.8.3 ir 18.8.4 kategorijomis, o 18.8.1 ir 18.8.2 kategorijas paliekant neaktyvias.

4.8 Šiaulių apylinkės teismas siūlo atsižvelgiant į BK 250⁵ straipsnyje numatytą veikos apibrėžtį (teroristų rengimas ir mokymasis teroristiniais tikslais) pakeisti klasifikatoriaus 1.2.21.8 kategorijos pavadinimą „Teroristų rengimas“, atitinkamai į 1.2.21.8 „Teroristų rengimas ir mokymasis teroristiniais tikslais (BK 250⁵ 1 str.)“.

Administracija sutinka su Šiaulių apylinkės teismo siūlymais dėl teismų praktikos paieškos palengvinimo ir atitikties teisės aktuose numatytų veikų pavadinimų formuluotėms ir siūlo atitinkamai patikslinti klasifikatorių kategorija 1.2.21.8 „Teroristų rengimas ir mokymasis teroristiniais tikslais (BK 250⁵ str.)“. Kartu siūlytina Baudžiamųjų bylų kategorijų klasifikatoriaus 21.8. kategoriją „Teroristų rengimas (BK 250⁵ str.)“ patikslinti į „Teroristų rengimas ir mokymasis teroristiniais tikslais (BK 250⁵ str.)“.

4.9 Plungės, Alytaus, Šiaulių apylinkių teismai pastebi, kad po 2017 m. liepos 1 d. įstatymo Nr. XIII-626 įsigaliojimo tapo neaktualios teismo procesinių sprendimų kategorijos 2.1.4.9. „Privatus kaltintojas ir jo teisės bei pareigos (BPK 34 str. ir kt. str.)“, 2.1.3.4. „Padariusiam BPK 407 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką kaltinamajam ir nukentėjusiajam susitaikius (BPK 3 str. 1 d. 3 p.)“, 2.11 „Privataus kaltinimo bylų procesas (BPK XXX skyrius)“ su visomis patenkančiomis kategorijomis (2.11.1-13.).

Administracija sutinka, kad su privataus kaltinimo institutu susijusios kategorijos turėtų būti peržiūrimos. Tačiau pažymi, kad su privataus kaltinimo institutu susijusių kategorijų panaikinimas klasifikatoriuje sukeltų nepageidaujamas pasekmes ankstesnės teismų praktikos paieškos aspektu, t. y. perdėliojus klasifikatoriaus kategorijų numeraciją (numerius) kiltų sunkumų atliekant teismų praktikos, suformuotos iki pakeitimų, paiešką (manytina, kad šioje praktikoje suformuoti išaiškinimai gali būti aktualūs nagrinėjant analogiškus teisinius santykius kita proceso teiseną). Taigi, atsižvelgiant, kad šis klasifikatorius yra naudojamas ir senesnės teismų praktikos paieškos palengvinimui ir struktūrizuotam duomenų saugojimui LITEKO apie Lietuvos Respublikos teismuose išnagrinėtas bylas, kurios buvo nagrinėtos prieš panaikinant privataus kaltinimo institutą, siūlytina kategorijos numerio nenaikinti, tačiau ją palikti neaktyvią (t. y. pašalinant galimybę kategoriją priskirti naujai po klasifikatoriaus keitimo priimtiems procesiniams sprendimams, tačiau paliekant galimybę pagal kategoriją vykdyti teismų praktikos paiešką). Papildomai, pastebėtina, kad

2.4.2.2 kategorijoje minimas privatus kaltinimo institutas, tačiau pati kategorija yra platesnės apimties, todėl siūlytina palikti kategorijos formuluotę nepakitusią siekiant išlaikyti klasifikatoriaus stabilumą – nelikus privatus kaltinimo instituto kategorijos turinys apims kitus aspektus, kurie numatyti klasifikatoriuje.

4.10 Alytaus apylinkės teismas siūlo klasifikatoriaus kategoriją 2.1.15.3.3. „Civilinio ieškinio išsprendimas“ papildyti kategorija 2.1.15.3.3.4 „Teisės į civilinio ieškinio patenkinimą pripažinimas (BPK 115 str. 2 d.)“, nes tai palengvintų teismų praktikos paiešką.

Administracija mano, kad Alytaus teismo siūlymas yra svarstytinas ir iš esmės priimtinas teismų praktikos paieškos palengvinimo kontekste.

4.11 Alytaus apylinkės teismas pažymėjo, kad pasikeitus teisiniam reguliavimui, t. y. 2017 m. gruodžio 5 d. įsigaliojus BPK pakeitimams, turėtų būti atitinkamai patikslinta klasifikatoriaus kategorija „2.1.3. Aplinkybės, dėl kurių baudžiamasis procesas negalimas“.

Administracija pritaria siūlomam pakeitimui siekiant klasifikatoriaus atitikimo BPK pakeitimams ir siūlo patikslinti klasifikatoriaus 2.1.3 kategoriją pernumeruojant kategorijų priskirtinumą pagal atitinkamus BPK straipsnio dalies punktus. Taip pat, panaikinus privatus kaltinimo institutą, siūloma 2.1.3.4 kategoriją „Padariusiam BPK 407 straipsnyje nurodytą nusikalstamą veiką kaltinamajam ir nukentėjusiajam susitaikius (BPK 3 str. 1 d. 5 p.)“ palikti neaktyvią. Pasikeitus reguliavimui, taip pat siūloma padaryti patikslinti kategoriją 2.1.3.2 „Jeigu suėjo baudžiamosios atsakomybės senaties terminai (BPK 3 str. 1 d. 2 p.)“ patikslinant jos pavadinimą į „Jeigu suėjo apkaltinamojo nuosprendžio priėmimo senaties terminas (BPK 3 str. 1 d. 2 p.)“.

5. *Dėl administracinių bylų kategorijų klasifikatoriaus (toliau šioje dalyje – klasifikatorius)*

5.1 Regionų apygardos administracinis teismas nurodė, kad siūlo papildyti klasifikatorių kategorija „Bylos dėl nesumokėtos vietinės rinkliavos priteisimo (dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolos išieškojimo)“. Kartu pastebėta, kad teisme tokių bylų gaunamas ženklus skaičius ir atsirado poreikis jas išskirti į atskirą kategoriją, kad renkant statistinę informaciją šių bylų nereikėtų skaičiuoti rankiniu būdu, kaip buvo daroma iki šiol. Šiuo metu Regionų apygardos administraciniame teisme tokios bylos žymimos nurodant bylų klasifikatoriaus kategoriją 9. („Mokestiniai teisiniai santykiai“).

Administracija pažymi, kad teismų praktika dėl bylų susijusių su vietinėmis rinkliavomis yra pasiekama naudojantis teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi. Vis dėlto, atsižvelgiant į siūlymą ir teismų poreikį rinkti ir apdoroti duomenis dėl vietinių rinkliavų už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolos išieškojimo siūlytina papildyti klasifikatorių kategorijomis 9.1 „Bylos dėl prašymų dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolos išieškojimo“ ir 9.2 „Kiti klausimai kylantys iš mokestinių teisinių santykių“ (9 kategorija „Mokestiniai teisiniai santykiai“). Taip pat, siūloma papildyti teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriaus 12.18 kategoriją „Vietinės rinkliavos“ atskirai išskiriant kategorijas 12.18.1 „Prašymai dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą skolos išieškojimo“ ir 12.18.2 „Kiti klausimai susiję su vietinėmis rinkliavomis“.

5.2 Regionų apygardos administracinis teismas siūlo papildyti klasifikatorių papunkčiu „Kalinių bylos dėl žalos priteisimo (laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundai dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas)“. Kartu pastebėta, kad Regionų apygardos administraciniame teisme šios bylos sudaro nemažą dalį gaunamų bylų, todėl kilo poreikis statistikoje jas matyti atskirai. Šiuo metu tokiose bylose žymimi du kategorijų klasifikatoriai: „17. Civilinė atsakomybė už žalą, atsiradusią dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų“ ir „34. Bausmių vykdymo ir suėmimo sąlygos“.

Administracija pastebi, kad klasifikatoriaus glaustumo, konkretumo ir vientisumo siekis yra svarbus, tačiau galimybė rinkti ir apdoroti duomenis susijusius su laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimu laikytina itin svarbia. Atsižvelgiant į tai, siūloma papildyti klasifikatorių kategorijomis 34.1 „Laisvės atėmimo

bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimas“ ir 34.2 „Kiti su bausmių vykdymu ir suėmimo sąlygomis susiję klausimai“ (34 kategorija „Bausmių vykdymo ir suėmimo sąlygos“). Taip pat siūloma papildyti teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatorių kategorijomis 20.5.1 „Laisvės atėmimo bausmę atliekančių asmenų skundų dėl žalos atlyginimo už netinkamas kalinimo sąlygas nagrinėjimas“ ir 20.5.2. „Kiti su civiline atsakomybe susiję klausimai“ (20.5 kategorija „Kiti su civiline atsakomybe susiję klausimai“).

6. Dėl teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriaus (toliau šioje dalyje – klasifikatorius)

6.1 Vilniaus apygardos administracinio teismo nuomone, klasifikatorių reikalinga papildyti ir į 43 kategoriją „Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas“ arba į 43.3 kategoriją „Skundo priėmimas ir trūkumų šalinimas“ įtraukti kategoriją „**Skundo laikymas nepadutu neištaisius trūkumų (ABTĮ 33 str. 1 d.)**“. Vilniaus apygardos administracinis teismas nurodo, kad papildomos kategorijos įtraukimas leistų teismui vykdant vidinį administravimą, bylų proceso kontrolę tiksliau surasti reikalingas nutartis ir, reikalui esant, savarankiškai rinkti statistinius bylų duomenis analizei. Taip pat, pažymima, kad poreikį papildyti šį klasifikatorių, kelia ir teisėjų padėjėjai, kurie klasifikatorių naudoja teismų praktikos paieškai.

Administracija įvertinusi pateiktą poreikį ir jo pagrindimą papildyti klasifikatorių siūlo pritarti siūlymui ir 43.3. kategoriją „Skundo priėmimas ir trūkumų šalinimas“ detalizuoti numatant galimybę žymėti kategorijas 43.3.1. „Skundo laikymas nepadutu neištaisius trūkumų“ ir 43.3.2. „Skundo laikymas padutu ištaisius trūkumus“.

7. Dėl administracinių nusižengimų bylų kategorijų klasifikatoriaus

Dėl administracinių nusižengimų bylų kategorijų klasifikatoriaus patikslinimo ar papildymo pastabų ar pasiūlymų negauta.

8. Dėl teismų procesinių sprendimų administracinių nusižengimų bylose kategorijų klasifikatoriaus (toliau šioje dalyje – klasifikatorius)

8.1 Alytaus apylinkės teismas siūlo teismų praktikos paieškos palengvinimui klasifikatoriuje smulkiau išskirti kategorijas „16.9.4. Pavojingas ir chuliganiškas vairavimas (Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 420 str.)“, t. y. išskirti kategorijas: 16.9.4.1. Pavojingas transporto priemonių vairavimas (ANK 420 str. 1 d.) ir 16.9.4.2. Chuliganiškas vairavimas (ANK 420 str. 2 d.).

Sutikdama, kad šis klasifikatoriaus detalizavimas palengvintų teismų praktikos paiešką, Administracija siūlo atitinkamai papildyti klasifikatorių išskiriant 16.9.4.1. („Pavojingas vairavimas“) ir 16.9.4.2. („Chuliganiškas vairavimas“) kategorijas.

8.2 Alytaus apylinkės teismas siūlo teismų praktikos paieškos palengvinimui klasifikatoriuje detalizuoti kategoriją „16.9.7. Nežymų sveikatos sutrikdymą ir turto sugadinimą nulėmęs Kelių eismo taisyklių pažeidimas (ANK 423 str.)“ atskirai nurodant detalizuojančią kategoriją – 16.9.7.1. „Neblaivių, apsvaigusių asmenų padarytas Kelių eismo taisyklių pažeidimas, nulėmęs nežymų sveikatos sutrikdymą ar kito turto sugadinimą (ANK 423 str. 3 d.)“.

Alytaus apylinkės teismas siūlo teismų praktikos paieškos palengvinimui administracinių nusižengimų bylose priimamų teismo procesinių sprendimų klasifikatoriuje detalizuoti kategoriją 16.9.8. „Transporto priemonių vairavimas neturint teisės vairuoti (ANK 424 str.)“ išskiriant neblaivių asmenų padarytus veiksmus, numatytus ANK 424 str. 2 ir 3 dalyse (ANK 424 str. 4 d.).

Administracija pastebi, kad bylose sprendžiami klausimai dėl neblaivių, apsvaigusių asmenų padarytų Kelių eismo taisyklių pažeidimų, nulėmusių nežymų sveikatos sutrikdymą ar kito turto sugadinimą, taip pat klausimai dėl neblaivių asmenų padarytų veiksmų numatytų ANK 424 str. 2 ir 3 d. laikytini aktualiais formuojant vienodą teismų praktiką, todėl tokių bylų išskyrimas į atskirą kategoriją, Administracijos nuomone, būtų naudingas. Todėl, Administracija, sutikdama su Alytaus apylinkės teismo pozicija, siūlo papildyti klasifikatorių kategorijomis 16.9.7.1. Kelių eismo taisyklių

pažeidimas, nulėmęs nežymų sveikatos sutrikdymą ar kito turto sugadinimą kvalifikuojamas pagal ANK 423 str. 3 d. (ANK 423 str. 3 d.), 16.9.7.2. Kiti klausimai susiję su nežymų sveikatos sutrikdymą ir turto sugadinimą nulėmusiais Kelių eismo taisyklių pažeidimais ir 16.9.8.1. Transporto priemonių vairavimas neturint teisės vairuoti kvalifikuojamas pagal ANK 424 str. 4 d. (ANK 424 str. 4 d.), 19.9.8.2. Kiti klausimai susiję su transporto priemonių vairavimu neturint teisės vairuoti

---